

Sygn. akt VU 696/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku G. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania G. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 12 kwietnia 2017 r.

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy G. T. prawo do emerytury z dniem (...) roku,**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz wnioskodawcy G. T. kwotę 180,00 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt VU 696/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 kwietnia 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił G. T. prawa do emerytury z uwagi na brak wymaganego stażu pracy w warunkach szczególnych.

Od decyzji powyższej pełnomocnik wnioskodawcy wniósł w dniu 12 maja 2017r. odwołanie wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury przez zaliczenie do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 10 listopada 1972 r. do 30 września 1999 r. w charakterze lakiernika samochodowego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Na rozprawie w dniu 5 grudnia 2017r. pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o zaliczenie wnioskodawcy do pracy w szczególnych warunkach okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej wskazując, że wnioskodawca zarówno przed służbą wojskową jak i po jej odbywaniu wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

G. T., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 3 kwietnia 2017 r. wniosek o przyznanie emerytury. Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt emerytalnych)

Wnioskodawca od dnia 1 lipca 2003 roku jest uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Ostatnie świadczenie zostało przyznane do dnia 30 listopada 2018 roku.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 24 lipca 2003 roku k.39 akt rentowych, decyzja ZUS z dnia 17 października 2004 roku k.141 akt rentowych, decyzja ZUS z dnia 28 października 2004 roku k.177 akt rentowych, decyzja ZUS z dnia 17 listopada 2005 roku k.191 akt rentowych, decyzja ZUS z dnia 5 listopada 2007 roku k.213 akt rentowych decyzja ZUS z dnia 5 listopada 2009 roku k.230 akt rentowych decyzja ZUS z dnia 2 listopada 2011 roku k.249 akt rentowych, decyzja ZUS z dnia 7 listopada 2013 roku k.255 akt rentowych decyzja ZUS z dnia 30 listopada 2015 roku k.263 akt rentowych)

Wnioskodawca na datę 1 stycznia 1999r. udowodnił okres ubezpieczenia w łącznym wymiarze 25 lat 7 miesięcy 1 dzień, w tym 25 lat 3 miesiące i 15 dni okresów składkowych oraz 3 miesiące i 16 dni okresów nieskładkowych.

Niekwestionowany przez ZUS okres zatrudnienia wnioskodawcy w warunkach szczególnych wynosi na dzień 1 stycznia 1999r. łącznie **11 lat 9 miesięcy 10 dni** i jest to okres zatrudnienia:

- od 2 lutego 1981 r. do 14 kwietnia 1986 r. w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R. na stanowisku malarza-lakiernika samochodowego;

- od 16 sierpnia 1986 r. do 30 kwietnia 1993 r. w (...) na stanowisku spawacza z wyłączeniem okresu urlopu bezpłatnego od 16 października 1994 r. do 31 października 1994 r.

Do okresu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy okresów zatrudnienia:

- od 10 listopada 1972 roku do 22 kwietnia 1978 roku, od 22 kwietnia 1980 roku do 14 lipca 1980 roku oraz od 22 sierpnia 1980 roku do 6 listopada 1980 roku w Zakładzie (...) w R. na stanowisku lakiernika samochodowego;

- od 1 czerwca 1994 roku do 30 czerwca 1995 roku w firmie (...) w R. na stanowisku lakiernika samochodowego;

- od 1 lipca 1995 roku do 30 września 1997 roku w PPUH (...) L. W. (1) w R. na stanowisku lakiernika samochodowego, ponieważ nie przedłożył on świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 12 kwietnia 2017 roku k. 47 akt emerytalnych, odpowiedź na odwołanie k.7)

Wnioskodawca w okresie od dnia 10 listopada 1972r. do dnia 6 listopada 1980 roku był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Zakładzie (...) w R. prowadzonym przez R. S.. Początkowo pracował tam w charakterze ucznia w zawodzie lakiernika. Głównym lakiernikiem był właściciel R. S.. Do obowiązków wnioskodawcy jako ucznia należało wykonywanie prac pomocniczych zleconych przez lakiernika tj. czyszczenie karoserii samochodowej za pomocą drucianych szczotek i papieru ściernego oraz utrzymanie porządku w zakładzie. Uprawnienia czeladnicze w zawodzie lakiernika wnioskodawca uzyskał 30 czerwca 1975 roku i od tego momentu pracował jako lakiernik.

Od 1 lutego 1977 roku wnioskodawca G. T. zastąpił na stanowisku głównego lakiernika właściciela R. S. z uwagi na jego problemy zdrowotne. Do obowiązków wnioskodawcy jako lakiernika należało lakierowanie samochodów osobowych i ciężarowych. Lakierowanie wykonywał natryskowo pistoletem. Najpierw nakładał trzykrotnie warstwy podkładu, a następnie dwukrotnie warstwy lakieru na karoserię. Pracował tak stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Innych czynności nie wykonywał.

Od dnia 24 kwietnia 1978 roku do dnia 15 kwietnia 1980 roku wnioskodawca odbywał Zasadniczą Służbę Wojskową. Po wojsku wnioskodawca wrócił do pracy w dniu 22 kwietnia 1980 roku na to samo stanowisko- lakiernika

samochodowego. Pracował na tym stanowisku wykonując prace przy lakierowaniu natryskowym stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W dniu 30 marca 1980 roku wnioskodawca uzyskał tytuł mistrza w zawodzie lakiernika samochodowego.

(dowód: dyplom k.28, książeczka wojskowa k.18, zaświadczenie k.7 akt emerytalnych M. K., zeznania świadka M. K. na rozprawie w dniu 3 października 2017 roku od minuty 11:49 do minuty 21:26, zeznania świadka K. P. na rozprawie w dniu 3 października 2017 roku od minuty 21:26 do minuty 30:07 protokół z rozprawy k.19-22, zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 5 grudnia 2017 od minuty 0:54 do minuty 16:08 protokół z rozprawy k.30-32, zaświadczenie k.53 akt rentowych)

R. S. prowadzący Zakład (...) w R. nie wystawił wnioskodawcy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność bezsporna)

W okresie od 1 czerwca 1994 roku do 30 czerwca 1995 roku wnioskodawca był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na pełen etat w charakterze lakiernika samochodowego w firmie (...) prowadzonej przez A. Ł. w R.. Do obowiązków wnioskodawcy należało wyłączenie lakierowanie natryskowe pistoletem samochodów tj. nakładaniem warstw podkładu i lakieru. Pracował tak stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Innych czynności nie wykonywał.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 30 czerwca 1995 roku k. 65 akt rentowych, zeznania świadka A. Ł. na rozprawie w dniu 3 października 2017 roku od minuty 37:03 do minuty 41:00 protokół z rozprawy k.19-22, zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 5 grudnia 2017 od minuty 0:54 do minuty 16:08 protokół z rozprawy k.30-32)

A. Ł. (...) w R. nie wystawił wnioskodawcy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność bezsporna)

W okresie od 1 lipca 1995 roku do 2 maja 1999 roku wnioskodawca był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w PPUH (...) prowadzonej przez L. W. (2) na stanowisku lakiernika samochodowego. Wnioskodawca lakierował samochody natryskowo pistoletem. Najpierw nakładał warstwy podkładu a następnie warstwy lakieru na karoserię. Pracował tak stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Innych czynności nie wykonywał.

(dowód: umowa o pracę z dnia 1 lipca 1995 roku k.23 akt osobowych, umowa o pracę z dnia 1 września 1995 roku k.22 akt osobowych, umowa o pracę z dnia 1 grudnia 1995 roku k.19 akt osobowych, umowa o pracę z dnia 1 października 1997 roku k.4 akt osobowych, świadectwo pracy z dnia 30 września 1997 roku k. 63 akt rentowych i k.3 akt osobowych, świadectwo pracy z dnia 30 kwietnia 1999 roku k.1 akt osobowych, zeznania świadka M. S. na rozprawie w dniu 3 października 2017 roku od minuty 30:07 do minuty 34:14, zeznania świadka K. B. na rozprawie w dniu 3 października 2017 roku od minuty 34:14 do minuty 37:03, zeznania świadka K. P. na rozprawie w dniu 3 października 2017 roku od minuty 21:26 do minuty 30:07 protokół z rozprawy k.19-22, zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 5 grudnia 2017 od minuty 0:54 do minuty 16:08 protokół z rozprawy k.30-32)

Przedsiębiorstwo (...) nie wystawiło wnioskodawcy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność bezsporna)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r.

przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną między stronami było to, czy wnioskodawca posiada wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, ukończył 60 lat i nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

W zaskarżonej decyzji organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy okresów pracy w warunkach szczególnych:

- od 10 listopada 1972 roku do 22 kwietnia 1978 roku, od 22 kwietnia 1980 roku do 14 lipca 1980 roku oraz od 22 sierpnia 1980 roku do 6 listopada 1980 roku w Zakładzie (...) na stanowisku lakiernika samochodowego,

- od 1 czerwca 1994 roku do 30 czerwca 1995 roku w firmie (...) na stanowisku lakiernika samochodowego;

- od 1 lipca 1995 roku do 30 września 1997 roku w PPUH (...) L. W. (1) na stanowisku lakiernika samochodowego, ponieważ nie przedłożył on świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładzie (...), firmie (...) oraz w PPUH (...) L. W. (1) był niesporny w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach ubezpieczeniowych. Spornym pozostawał charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawczynię w tych okresach.

Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, za pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne i otoczenia.

Prawidłowe rozumienie pojęcia pracy w szczególnych warunkach nie jest możliwe bez wnikliwej analizy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z zestawienia § 1 i 2 tegoż rozporządzenia wynika, że pracą w szczególnych warunkach jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tego aktu. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Organ rentowy zakwestionował, aby wnioskodawca w spornym okresie pracował w szczególnych warunkach, gdyż nie dysponował świadectwem pracy w szczególnych warunkach.

Wprawdzie stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), okresy pracy w warunkach szczególnych, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Należy jednak wskazać, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach szczególnych miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Brak zatem takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy, nie wyklucza dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. W takim jednak przypadku na wnioskodawcy, zgodnie z treścią art. 6 k.c., spoczywał ciężar wykazania pracy w szczególnych warunkach.

Charakter pracy wnioskodawcy w Zakładzie (...) Sąd ustalił na podstawie zeznań wnioskodawcy i świadków: M. K. oraz K. P.. Przesłuchani świadkowie pracowali w Zakładzie (...) jako uczniowie w zawodzie lakiernika. A zatem dysponowali bezpośrednią i szczegółową wiedzą co do stałych obowiązków wnioskodawcy, zarówno jako ucznia zawodu jak i lakiernika.

Na podstawie w/w materiału dowodowego Sąd ustalił, że początkowo tj. od 10 listopada 1972 roku wnioskodawca pracował jako uczeń lakiernictwa wykonując prace pomocnicze zlecone przez właściciela R. S.. Do obowiązków wnioskodawcy jako ucznia należało czyszczenie karoserii samochodowej za pomocą drucianych szczotek i papieru ściernego oraz utrzymanie porządku w zakładzie, co potwierdzili ww. wymienieni świadkowi.

Prace na stanowisku lakiernika samochodowego wnioskodawca zaczął wykonywać w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej od 1 lutego 1977 roku. Wynika to z zeznań świadka M. K., który w tej właśnie dacie rozpoczął pracę w zakładzie (...) jako uczeń w zawodzie lakiernika. M. K. potwierdził, że gdy on zatrudnił się jako uczeń w zakładzie (...), to G. T. pracował już jako lakiernik samochodowy. R. S. z uwagi na zły stan zdrowia nie był już w stanie pracować cały czas jako lakiernik. Dlatego jego obowiązki lakiernicze przejął wnioskodawca. Do obowiązków wnioskodawcy jako lakiernika należało lakierowanie samochodów osobowych i ciężarowych. Lakierowanie wykonywał natryskowo pistoletem. Najpierw nakładał trzykrotnie warstwy podkładu, a następnie dwukrotnie warstwy lakieru na karoserię. Pracował tak stale i w pełnym wymiarze czasu pracy aż do końca zatrudnienia w Zakładzie (...) tj. do dnia 6 listopada 1980 roku. (z wyłączeniem okresu odbywania służby wojskowej od dnia 24 kwietnia 1978 roku do dnia 15 kwietnia 1980 roku).

Prace pomocnicze przy lakierowaniu pojazdów wykonywane przez wnioskodawcę w okresie od 10 listopada 1972 roku do 31 stycznia 1977 roku nie zostały zaliczone przez ustawodawcę do pracy w warunkach szczególnych. Do

prac w szczególnych warunkach ustawodawca zalicza wyłącznie prace przy lakierowaniu ręcznym lub natryskowym nie zhermetyzowanym wymienione w wykazie A dział XIV (prace różne) poz. 17 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. Wnioskodawca takie prace wykonywał dopiero od dnia 1 lutego 1977r.. Dlatego też Sąd zaliczył mu do szczególnego stażu pracy okres kiedy wykonywał prace przy lakierowaniu natryskowym od 1 lutego 1977 roku do 23 kwietnia 1978 roku oraz od 22 kwietnia 1980 roku do 6 listopada 1980 roku.

Zaliczenie wnioskodawcy do szczególnego stażu pracy okresu zatrudnienia poprzedzającego okres służby wojskowej oraz okresu zatrudnienia przypadającego bezpośrednio po wojsku, umożliwia zaliczenie mu do szczególnego stażu pracy także okresu zasadniczej służby wojskowej od dnia 24 kwietnia 1978 roku do dnia 15 kwietnia 1980 roku na podstawie art. 108 ust 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony (Dz.U. z 1967 r. Nr 44, poz. 440) w brzmieniu obowiązującym od dnia od 1 stycznia 1975r. do 31 sierpnia 1979r. oraz na podstawie art. 120 cyt. wyżej ustawy od 1 września 1979r. Przepis art. 108 i 120 ustawy o powszechnym obowiązku obrony nie różnią się w swej zasadniczej kwestii.

I tak, stosownie do treści art. 108 ustawy czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. Warunkiem wliczenia służby wojskowej do okresu zatrudnienia jest zachowanie terminów, o których mowa w art. 106 ust. 1 w zw. z art. 107 ust. 1 ustawy tj. zgłoszenie w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia ze służby wojskowej przez pracownika swojego powrotu do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia. Niezachowanie tego terminu powodowało wygaśnięcie stosunku pracy, chyba że niezachowanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od pracownika. Zakład pracy, który zatrudnił pracownika w dniu powołania do zasadniczej lub okresowej służby wojskowej –zgodnie z art. 106 ust 1 ustawy w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1975r. do 31 sierpnia 1979r. - był obowiązany zatrudnić go na poprzednio zajmowanym stanowisku lub na stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz zaszeregowania osobistego

Wydane na podstawie art. 108 ust. 4 powołanej ustawy rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz.U. Nr 44, poz. 318) regulowało w sposób szczegółowy uprawnienia żołnierza, który w terminie 30 dni po zwolnieniu ze służby zgłosił swój powrót do zakładu pracy i w wyniku tego podjął w nim zatrudnienie. Zgodnie z § 5 powołanego rozporządzenia żołnierzowi, który podjął zatrudnienie wlicza się czas odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął zatrudnienie, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie.

Przepisy te, na podstawie których przerwę w wykonywaniu zatrudnienia w ramach stosunku pracy wywołaną odbywaniem zasadniczej służby wojskowej zalicza się – z zachowaniem ciągłości pracy – do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień uzależnionych od ilości lat pracy w danym zakładzie lub gałęzi pracy oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie, należy tłumaczyć tak, że okres zasadniczej służby wojskowej jest okresem pracy na takich samych warunkach, jak przed powołaniem do służby, a poborowy odbywający służbę uważany jest za pracownika (por. także wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2010 roku, I UK 333/09, LEX nr 585739, z dnia 6 kwietnia 2006 roku III UK 5/06, OSNP 2007/7-8/10, z dnia 25 lutego 2010 roku. II UK 219/09, LEX nr 590248 oraz z dnia 17 maja 2012 roku w sprawie I UK 399/11, LEX Nr 1211140).

Kolejna zmiana w ustawie z 21.11.1967 r. o powszechnym obowiązku obrony nastąpiła na podstawie ustawy z 28 czerwca 1979 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. Nr 15, poz. 97) od dnia 1 września 1979r.. Przepisy art. 106-108 ustawy z 21.11.1967 r. otrzymały wówczas nowe brzmienie. W art. 107 ust. 1 stwierdzono, że "Pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od zwolnienia z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej podjął pracę, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął pracę, w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z Kodeksu pracy oraz przepisów szczególnych".

W tekście jednolitym cyt. ustawy z 21.11.1967 r. (Dz.U. z 1979 r. Nr 18, poz. 111) regulację tę ujęto w art. 120. Tak więc zgodnie z art. 120 ust. 1 cyt. ustawy pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od zwolnienia z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej podjął pracę, czas odbywania służby wojskowej wliczał się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął pracę, w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z Kodeksu pracy oraz przepisów szczególnych. Jednocześnie pracownikowi, który podjął pracę lub złożył wniosek o skierowanie do pracy po upływie trzydziestu dni od zwolnienia ze służby wojskowej, czas odbywania służby wliczał się do okresu zatrudnienia tylko w zakresie wymiaru urlopu wypoczynkowego i wysokości odprawy pośmiertnej oraz uprawnień emerytalno-rentowych (art. 120 ust. 3). Zawarte w art. 120 ust. 1 i 3 ustawy "wliczanie" okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakresie uprawnień emerytalno-rentowych zostało usunięte **dopiero z dniem 21 października 2005 r.** Wówczas wszedł w życie art. 1 pkt 39 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie ustawy o służbie zastępczej (Dz.U. Nr 180, poz. 1496 - por. uchwała 7 sędziów SN z 16.10.2013 r. II UZP 6/13, OSNP 2014/3/42).

W judykaturze przeważa pogląd, że do oceny określonego stanu faktycznego, w tym zrealizowanego przed wejściem w życie ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, należy stosować przepisy obowiązujące w czasie realizacji tego stanu faktycznego (por. wyrok SN z 20.03.2013 r. I UK 544/12).

Oznacza to, że okres służby wojskowej podlega zaliczeniu do szczególnego stażu pracy pracownika także po 5 lipca 1979r., gdy przed powołaniem do wojska pracował w warunkach szczególnych lub po powrocie do pracy w ustawowym terminie po odbyciu służby wojskowej, podjął pracę w szczególnych warunkach.. Wnioskodawca spełnił te warunki, gdyż po odbyciu zasadniczej służby wojskowej powrócił do tego samego zakładu pracy w ustawowym 30-dniowym terminie, na to samo stanowisko lakiernika samochodowego i zarówno przed wojskiem jak i po wojsku wykonywał prace przy lakierowaniu natryskowym, które ustawodawca zalicza do prac w warunkach szczególnych . Zarówno zatem przed powołaniem do wojska jak i po odbyciu służby wojskowej był zatrudniony w szczególnych warunkach.

Szczególny charakter pracy wnioskodawcy w okresie zatrudnienia od 1 czerwca 1994 roku do 30 czerwca 1995 roku w firmie (...) w R. prowadzonej przez A. Ł. Sąd ustalił na podstawie zeznań wnioskodawcy oraz świadka A. Ł., właściciela firmy, w której pracował wnioskodawca.

Wprawdzie w świadectwie pracy z dnia 30 czerwca 1995 roku stanowisko pracy wnioskodawcy określone zostało jako pracownik fizyczny. Nie mniej o charakterze wykonywanej pracy nie przesądza nazwa stanowiska, a rodzaj świadczonej faktycznie pracy. A. Ł. zeznał, że w okresie zatrudnienia w jego firmie lakierniczej od 1 czerwca 1994 roku do 30 czerwca 1995 roku, do stałych obowiązków wnioskodawcy należało wyłączenie lakierowanie natryskowe samochodów polegające na nakładaniu warstw podkładu i lakieru. Skarżący pracował tak stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Również w kolejnym spornym okresie od 1 lipca 1995 roku do 31 grudnia 1998 roku będąc zatrudnionym w PPUH (...) w R. prowadzonym przez L. W. (1), wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace polegające na lakierowaniu natryskowo (pistoletem) samochodów. Potwierdzają to zeznania świadków: M. S., K. B. oraz K. P., którzy pracowali razem z wnioskodawcą w spornym okresie w PPUH,, (...).

Prace polegające na lakierowaniu ręcznym lub natryskowym nie zhermetyzowanym są pracami zaliczonymi do prac w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., dział XIV (prace różne) poz. 17 . Wnioskodawca takie prace wykonywał w okresie zatrudnienia:

- od 1 lutego 1977 roku do 6 listopada 1980 roku w Zakładzie (...);
- od 1 czerwca 1994 roku do 30 czerwca 1995 roku w firmie (...);
- od 1 lipca 1995 roku do 31 grudnia 1998 roku w PPUH (...) L. W. (1);

Po doliczeniu wnioskodawcy ww. okresów do uznanego przez organ rentowy w toku niniejszego postępowania stażu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego 11 lat 9 miesięcy 10 dni oraz okresu służby wojskowej, legitymuje się on okresem pracy w warunkach szczególnych przekraczającym 15 lat. Jednocześnie skarżący spełnił także pozostałe wymagane przepisami rozporządzenia warunki niezbędne do uzyskania prawa do emerytury, to jest ukończył z dniem (...) (...) 60 lat, jego łączny okres zatrudnienia wyniósł 25 lat oraz nie należy do otwartego funduszu emerytalnego.

Z tych względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, uznając, że wydana przez organ rentowy decyzja jest błędna, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804) w brzmieniu od 27 października 2016 roku, zasądzając od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kwotę w wysokości 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt 2 sentencji wyroku).